

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zamstvo Din 04.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratov: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—

Samobitnost — samouprava.

S tema besedama je kratko in jedr-
nato označeno glavno teženje našega
ljudstva: ohranitev slovenske samo-
bitnosti je cilj, samouprava pa najbolj-
še sredstvo za doseg tega cilja. S tem
osnovnim teženjem slovenskega ljud-
stva soglašajo nova stranka, koje usta-
novitev je že prijavljena notranjemu
ministrstvu in ki ji je naslov Jugoslo-
vanska radikalna zajednica. To je po
svojem bistvu trojna zajednica (zdru-
žitev) bivših 3 konservativnih strank:
srbske radikalne, slovenske ljudske in
jugoslovanske muslimanske.

Da je nova strankarska formacija,
ki je namenjena za vso državo, v sklad-
nosti s političnim teženjem našega
ljudstva, dokazuje njen program, ki je
sicer kratek po obsegu, dosti skop v
besedah, prazen bobnečih obljub, ki
jih navadno prinašajo takšni progr-
mi, toda zgoščeno-jedrnat po vsebini
osnovnih misli. In prav po tem jedru
se dviga ta program visoko nad izjave
prejšnjih diktatorskih in poldiktator-
skih vlad, ki jim je ves program bila
vsebinsko neopredeljena fraza o jugo-
slovanstvu.

Program JRZ (Jugoslovanske radi-
kalne zajednice) tolmači jugoslovanst-
vo kot strnitev in združitev treh ena-
kopravnih sestavnih delov: slovenstva,
hrvatstva in srbstva. Stranka bo imela
v vidu, tako objavlja njen program, da
so ozemlja, iz katerih je naša država
sstavljena, živel v preteklosti svoje
posebno življenje ter so v teku dolgih
dob pridobila posebne navade: uprav-
ne, politične in druge. Spoštovanje
treh imen našega naroda Srbov, Hrvat-
ov in Slovencev in njihova ravnoprav-
nost, spoštovanje priznanih ver, kakor
tudi obeh pismenk, spoštovanje tradi-
cij (izročil), vse to se mora zaščititi, ker
se bo na ta način razvijalo medsebojno
spoštovanje, zaupanje in cenjenje v na-
rodu.

To je čisto kaj drugega ko ono »ce-
lotno« in »popolno« jugoslovanstvo pri-
silne centralizacije in nasilnega zena-
čenja, ki ga je proglašala JNS ter ga
propovedujejo razni jugoslovanski na-
cionalisti, Hodžerovi modrosrajčniki,
Jevtičevi Pofovci (patrijotična omla-
dinska fronta) in slične baže jugofaši-
sti. Ti ljudje so skonstruirali nekako
nasprotstvo med jugoslovanstvom na
eni in med slovenstvom in hrvatstvom
na drugi strani ter tako ustvarili med
Hrvti in Slovenci nezaupanje in boja-
zen, da sta slovenska in hrvatska sa-
mobitnost ogroženi. To so pogrešene

metode, ki jih program JRZ kot »pre-
živele« odklanja.

Da se slovenska samobitnost ohrani,
je najučinkovitejše sredstvo resnična
ljudska samouprava. Program določa
v tem pogledu: Stranka smatra načelo
samouprave širokih obsegov kot naj-
boljši sistem (sestav) za ureditev drža-
vne uprave v smislu narodovih želj in
potreb. Državno upravo je treba tako
organizirati, da se bo poedinim krajem
dala možnost, da bodo mogli urejati
svoje krajevne potrebe, upravne, gos-
podarske, finančne, kulturne in druge,
v kolikor so vezane na poedine kraje,
a na način, ki ne bo dovajal krajevne
uprave v nasprotje z državo, z njenimi
cilji in potrebami.

Naša bivša SLS (Slovenska ljudska
stranka) je vedno bila zvesta in odloč-

na pobornica ideje o ljudski samo-
upravi. Za to idejo se je borila, za njo
je prinašala velike žrtve, za njo je tr-
pela. Naši nasprotniki, pristaši bivše
demokratske in kmetijske stranke, so
nas radi tega klevetali in ovajali kot
separatiste (državne razkolnike). Sedaj
pa si naša ideja, to dokazuje program
nove vsedržavne stranke, utira pot do
zmage. Program in delovanje bivše na-
še stranke daje med vsemi nekdanjimi
strankami v Sloveniji edino naši stran-
ki legitimacijo (upravičenje), da v okvi-
ru nove stranke sodeluje pri ostvarje-
nju programa o resnični, širokoobsež-
ni in učinkoviti ljudski samoupravi.
Ko ta samouprava postane dejanstvo,
bo tudi podano najkrepkejšo jamstvo
za obstoj in razvoj slovenske samobi-
tnosti in vseh lepih oseb in slovenske
narodne individualnosti.

*

V NAŠI DRŽAVI.

Trije ministri odstopili. Dne 23. av-
gusta so podali ostavko trije ministri:
za socijalno politiko in narodno zdrav-
je Nikola Preka, pravosodni minister
dr. Ljudevit Auer in minister za goz-
dove in rudnike Ignjat Štefanovič.
Omenjeni ministri so Hrvati in so po-
dali ostavko, ker akcijski odbor radi-
kalne zajednice ni povabil v novo
stranko skupine teh treh ministrov.
Ko to pišemo, je še v vladi od Hrvatov
trgovinski minister dr. Vrbanič. Vlada
je bila hitro izpopolnjena.

Izpopolnitev vlade. Dne 24. avgusta
je bila izvršena mesto treh ministrov,
ki so podali ostavko, naslednja izpopol-
nitev vlade: za zastopnika ministra za
socijalno politiko in narodno zdravje je
imenovan g. Mirko Komnenovič, mini-
ster za telesno vzgojo; za ministra goz-
dove in rudnike g. Djuro Jankovič, do-
sedanji minister brez portfelja pri pred-
sedstvu vlade; pravosodni minister je
postal Hrvat dr. Mile Miškolin. Novi
minister je iz Like, star 52 let, je po po-
ključu advokat in notar. Izvoljen je bil
za poslanca letos dne 5. maja.

Dr. Stojadinovič o dr. Korošcu. Mi-
nistrski predsednik dr. Stojadinovič je
dal na Bledu »Slovenčevemu« dopis-
niku izjavo, ki je v njej med drugim
poudaril to-le: »Razvoj političnega po-
ložaja v Sloveniji me navdaja z naj-
večjimi nadami, saj se slovenski na-
rod zopet oklepa svojega ljubljene-
ga

in preizkušenega voditelja dr. Antona
Korošca. Vodstvo politike Jugoslovanske
radikalne zajednice je v Sloveniji
izključno poverjeno dr. Antonu Koroš-
cu. Res je, da so gospodje okoli dr. Ma-
rušiča in Puclja poskusili, da bi se pri-
ključili JRZ. Toda tudi to je prepušče-
no izključno samo dr. Antonu Koroš-
cu, ki je vodja vseh Slovencev.«

Kako je JNS oškodovala državo. Na-
vesti hočemo danes samo škodo, ki jo
je ta stranka povzročila državi z zlo-
rabo železnic v strankarske svrhe. Za
volilni shod v Ljubljani, ki ga je pred
volitvami 5. maja priredil g. Jevtič ob
sodelovanju dr. Marušiča in Puclja, je
stala železniška vozna karta za udele-
žence iz Beograda v Ljubljano in nazaj
6 (beri in reci: šest) dinarjev. Vladni
listi so pisali, da je bilo na tem shodu
30.000 ljudi, kar je pretirano, in za ves
železniški promet o priliki tega shoda
je železniška uprava prejela 3000 Din.
Ko je JNS sklicala velik shod v Niš
pod predsedstvom Nikola Uzunoviča
in generalnim strankinim tajnikom dr.
Kramerjem, je generalno tajništvo
stranke naročilo posebne vlake. Vlaki
so vozili, plačani pa še do danes niso:
ostalo je nepokritih 7 milijonov dinar-
jev, ki jih železniška uprava do sedaj
ni mogla izterjati od JNS stranke. Ako
se je tako delalo, n' čuda, da je gos-
podarska kriza vedno bolj rastla ter je
beda in stiska ljudi postala vedno
večja.

**Ljudje brez srca so voditelji bivše J-
NS.** Prejšnjo nedeljo so se turisti iz
Mariborja na Pohorju med seboj pogo-
varjali, kako dobivajo davčni uradniki
tajna navodila od stranke, da naj pri